

Multiple Myelom

Hastalar için CVAD
Kemoterapisi

CVAD

Multipl Miyelom tedavisi için

CVAD kemoterapisi nasıl uygulanır ve olası yan etkileri nelerdir.

Kemoterapi tedavinize C-VAD veya HiperCVAD adı verilmektedir. Multipl miyelomu tedavi etmek için yaygın olarak kullanılmaktadır ve diğer hastalıkları tedavi etmek için de kullanılmıştır. C-VAD dört ilaçtan oluşmaktadır:

- siklofosfamid
- vinkristin
- doksorubisin
- deksametazon. Siklofosfamid, vinkristin ve doksorubisin kemoterapi ilaçlarıdır. Deksametazon bir kortikosteroiddir. Bu dört ilacın birlikte kullanılması anormal (miyelom) hücrelerin gelişmesini yavaşlatır veya durdurur ve nihayetinde kanser hücrelerinin büzülmesi ve ölmesine neden olur.

Tedaviye Başlamadan Önce Neleri Bilmem Gerekli?

Doktorunuza almakta olduğunuz tüm reçeteli ilaçlar ve besin takviyeleri, vitaminler, bitkisel ilaçlar ve homeopatik ilaçlar dahil, reçetesiz ürünleri mutlaka bildirin.

Tedavi görmekte olduğunuz sürece etkili bir doğum kontrol yöntemi kullanın. Kemoterapi ilaçları cenine zarar verebilirler, bu nedenle siz veya eşinizin gebe kalması halinde, bunu derhal doktorunuza bildirin.

Tedavi sırasında bebek emzirmekten kaçının. Siklofosfamid ve deksametazon anne sütüne geçmektedir ve çocuğunuzun gelişmesini etkileyebilirler. Diğer ilaçların anne sütüne geçip, geçmediği bilinmemektedir.

Bazı kemoterapi ilaçları kısırlığa neden olabilir. Gelecekte çocuk sahibi olmayı düşünüyorsanız, seçenekleriniz ile ilgili olarak doktorunuzla konuşun.

Doktorunuzun onayı olmaksızın, tedavi görmekte iken, herhangi bir bağışıklık artırıcı uygulama veya aşı yaptırmayın.

Kemoterapi bazen vücudunuzdaki sodyum, potasyum ve magnezyum gibi elektrolitlerin miktarında değişikliklere neden olabilir. Doktorunuz bu değişiklikler açısından kanınızı kontrol edecek ve tespit ettiği sorunları tedavi edecektir.

C-VAD Tedavisine Başlamadan Önce Neleri Bilmem Gerekli?

Vinkristin elleriniz ve ayaklarınızda sinir hücrelerinin bazılarının düzgün olarak çalışmalarını durdurabilir. Bu duruma nöropati denmektedir (bakınız, “Olası Yan Etkiler Nelerdir?”). Tedaviye başlamadan önce sizde bu durum mevcut ise, ağır nöropati gelişmesi riskiniz daha fazladır. Bu sorun, tedavi tamamlandıktan sonra genellikle birkaç ay içinde yavaşça düzelir, ancak kalıcı da olabilir. Çok nadir olgularda, diğer sinirler de (boyun sinirleri gibi) etkilenebilir ki, bu çenede ağrı veya çift görmeye neden olabilir. Elleriniz veya ayaklarınızda hissizlik, karıncalanma, ağrı veya yanma hissi gelişirse, bunu doktorunuza bildirin.

Şiddetli kabızlık vinkristin ile sık olarak görülür (bakınız “Olası Yan Etkiler Nelerdir?”). Doktorunuz bir müshil ilaç veya kabızlığı önlemek için bir dışkı yumuşatıcı almanızı önerebilir.

Vinkristin ve siklofosfamid akciğer sorunlarına neden olabilir. Belirtiler nefes darlığı ve öksürüğü içerir. Belirtileri enjeksiyondan birkaç dakika veya saatler sonra hissedebilirsiniz. Nadir olgularda, bu yan etki şiddetli olabilir ve tedavi gerektirebilir. Siklofosfamid akciğer dokusunda nedbeleşmeye neden olabilir. Belirtiler nefes almakta güçlük, hırıltılı solunum, öksürük veya yorgun hissetmeyi içerir. Bu belirtilerden herhangi birisi olursa, bunu doktorunuza bildirin.

Deksametazon kan şekeri düzeyinizin, özellikle de diyabetiniz varsa, yükselmesine neden olabilir. Kan şekerinizin kontrolü için, tedaviniz sırasında düzenli kan veya idrar tetkikleri yaptırmanız gerekebilir. Çok susamaktaysanız, alışılmıştan fazla idrara çıkmaktaysanız veya diyabet tedavi görmekteyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Doktorunuz tedaviniz sırasında kan şekerinizi daha sık olarak kontrol etmeniz gerekip, gerekmediğini size söyleyecektir.

Deksametazon, doksorubisin ve vinkristin tümör lizis (*erime*) sendromu veya TLS denen bir yan etkiye neden olabilir. TLS çok sayıda kanser hücresi aynı anda öldüğünde ortaya çıkar. Bu böbreklerinize ve vücudunuzdaki diğer organlara zarar verebilir. Bu yan etkiyi önlemek için size bir ilaç verilebilir. Tedavinizin ilk haftaları sırasında bolca su veya kafeinsiz içecekler içmelisiniz.

Deksametazon kan basıncınızı yükseltebilir. Baş ağrısı, görme sorunları, şaşkınlık veya uykululuk haliniz olursa veya yüksek kan basıncı nedeniyle tedavi görmekteyseniz, bunu derhal doktorunuza bildirin.

Deksametazon midenin koruyucu tabakasını azaltarak, mideyi mide asidinin tahrişine daha yatkın kılabilir. Nadir olgularda, bu midede kanayan yaralar veya perforasyona (midede bir delik) yol açabilir. Hazımsızlık veya başka mide sorunlarınız mevcutsa, bunu doktorunuza bildirin. Bu semptomları gidermek için size ilaç verilebilir.

Deksametazon enfeksiyon riskinizi artırabilir ve ateş gibi enfeksiyon belirtilerinin tespitini güçleştirebilir. Herhangi bir enfeksiyon belirtisi yaşadığınızda, derhal doktorunuza bildirin (bakınız “Olası Yan Etkiler Nelerdir?”). Sizde oküler herpes simpleks (*gözde herpes virüsüne bağlı enfeksiyon*) adı verilen bir enfeksiyon mevcut ise, bunu doktorunuza bildirin. Sizde bu enfeksiyon mevcutsa, deksametazon kullanmak kornea

perforasyonu (korneada bir delik oluşması) riskinizi arttırabilir.

Bir ruhsal sağlık tablosu nedeniyle tedavi görmekteyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Deksametazon kullanılması ruhsal sorunları kötüleştirebilir. Deksametazon duygudurum dalgalanmaları, kişilik değişiklikleri, uykusuzluk, coşku hisleri ve nadir olgularda şiddetli depresyona neden olabilir. Kendinizi çökkün hissederseniz, derhal doktorunuza bildirin.

Çok nadir olgularda, deksametazon bir alerjik reaksiyona neden olabilir. Kaşıntı, soluk almada güçlük, baş dönmesi, bayılma veya dudaklarınız, boğazınız veya dilinizde şişme olursa, hemen doktorunuza bildirin.

Böbrek hastalığı öykünüz varsa, bunu doktorunuza bildirin. Siklofosfamidin yan etkileri riski böbrek fonksiyonları bozuk olan kişilerde daha yüksektir. Doktorunuz siklofosfamid almakta iken böbreklerinizin nasıl çalışmakta olduğunu kontrol edecek ve dozunuzun değiştirilmesi veya tedavinizin kesilmesi gerekir, gerekmediğine karar verecektir.

Doksorubisin ve vinkristin, infüzyon (*damara verilme*) sırasında kazayla damar dışına sızarsa veya her tedavide hep aynı damar kullanılırsa, deri tahrişine neden olabilirler. Tedaviniz sırasında enjeksiyon yeri çevresinde kızarıklık, ağrı, yanma veya şişlik olursa, derhal doktorunuza bildirin.

Nadir olgularda, doksorubisin ve siklofosfamid tedaviden yıllar sonra ikincil kanserler veya lösemilere neden olabilir.

Bir karaciğer hastalığı veya karaciğer fonksiyonlarında azalma öykünüz varsa, bunu doktorunuza bildirin. Doksorubisin ve vinkristine bağlı yan etkiler riski karaciğer fonksiyonları bozuk olan kişilerde daha yüksektir. Doktorunuz tedaviniz sırasında karaciğerinizi kontrol edecek ve almakta olduğunuz doksorubisin veya vinkristin dozunun değiştirilmesi veya kesilmesi gerekir, gerekmediğine karar verecektir.

Doksorubisin kalp fonksiyonunda azalma ve kalp yetmezliğine neden olabilir. Bu yan etki kalp hastalığı öyküsü bulunan hastalarda daha sık olabilir, ancak kalp hastalığı öyküsü bulunmayan hastalarda da ortaya çıkabilir. Doksorubisinin neden olduğu kalp sorunları tedavi sırasında veya tedaviniz bittikten yıllar sonra ortaya çıkabilir. Kalp hasarı riskiniz, aldığınız doksorubisin veya benzeri kemoterapi ilaçlarının toplam dozuna orantılı olarak artar. Kalp hastalığınız varsa veya kemoterapi veya göğüs bölgesinden radyoterapi gördüyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Doksorubisin almaktayken veya tedaviniz bittikten sonra sırt ağrısı, kızarma, göğüste sıkışma, nefes darlığı, öksürük, ele veya ayaklarda şişme veya düzensiz kalp atışı, derhal doktorunuz arayın. Siklofosfamid kalbi çevreleyen kesenin şişmesine neden olabilir. Oturduğunuzda daha iyi hissettiğiniz veya uzandığınızda kötüleyen göğüs veya sırt ağrınız olursa, bunu doktorunuza bildirin.

Doksorubisin tedaviden sonraki bir ila iki gün süreyle idrar, gözyaşı ve terinizin kırmızıya dönmesine neden olabilir. Kırmızı renge ilaç neden olmakta olup, zararlı değildir.

Siklofosfamid yara iyileşmesinin gecikmesine neden olabilir.

Siklofosfamid mesanede kanamaya neden olabilir. Bu yan etki riskini azaltmak için ekstra sıvı tüketmek ve mesanenizi sık boşaltmak ile ilgili doktorunuz ile konuşun. Ağrılı, sık veya güç idrar yapıyorsanız veya idrarınızda kan varsa, hemen doktorunuza arayın.

Tedaviniz, aşağıdakiler dahil, diğer maddeler ile etkileşebilir:

- Fenitoin, fenobarbital veya karbamazepin
- Rifabutin, rifampin veya isoniazid
- Klaritromisin, eritromisin veya telitromisin
- Simetidin
- Amiodaron
- Verapamil veya diltiazem
- Aprepitant
- Fluvoksamin
- Warfarin
- Digoksin
- Ketokonazol , flukonazol , itraconazol , vorikonazol
- Atazanavir , indinavir , nelfinavir , ritonavir veya sakuinavir gibi HIV tedavisi için kullanılan ilaçlar
- Aspirin, ibuprofen veya naproksen gibi non-steroidal anti-enflamatuvar ilaçlar
- Furosemid veya diğer diüretikler
- Siklosporin, sirolimus veya takrolimus
- Miyastenya gravis adı verilen bir rahatsızlığı tedavi etmek için kullanılan, neostigmin gibi ilaçlar
- Kolestiramin
- St. John Otu (*Sarı kantaron*)
- Greyfurt suyu veya yıldız meyvesi (*carambola*)

Lütfen bu listenin bir özet olduğunu ve tüm olası ilaç etkileşmelerini içermediğini unutmayınız. Tedaviniz ile etkileşebilecek herhangi bir ilaç almaktaysanız, doktorunuzla temasa geçin.

Aşağıdaki koşullar söz konusu ise, C-VAD tedavisi almamalısınız:

- Gebeyseniz, gebe kalma riskiniz varsa veya emziriyorsanız..
- Siklofosfamid, vinkristin, deksametazon veya bu ilaçların herhangi bir bileşenine alerjiniz varsa.
- Doksorubisin veya bileşenlerinden herhangi birine veya daunorubisin, lipozomal daunorubisin, idarubisin veya epirubisin gibi aynı sınıftan diğer ilaçlara karşı alerjiniz varsa.
- Ciddi türde bir mantar enfeksiyonunuz olduğu söylendiyse.
- Yakın zamanda bir kalp krizi geçirdiyeniz veya kalp yetmezliğiniz varsa.
- Böbrek veya karaciğer fonksiyonlarınız çok kötü ise.
- Sizde ağır türde bir Charcot-Marie-Tooth sendromu olduğu söylendiyse.

Tedavi Nasıl Uygulanmakta?

Doktorunuz ne sıklıkla C-VAD alacağınızı ve toplam tedavi sayınızı belirleyecektir. Siklofosfamid, vinkristin ve doksorubisini bir toplardamara enjeksiyon yolu ile alacaksınız. Alacağınız siklofosfamid ve doksorubisin dozu kilonuz ve boyunuza göre belirlenecektir.

Deksametazonu ağızdan alacaksınız. Alacağınız deksametazon dozu kilonuz ve boyunuza göre belirlenecektir Doktorunuz ne sıklıkla alacağınızı size söyleyecektir. Deksametazonu tam size söylendiği şekilde almanız önem taşımaktadır. Mide tahrişi ihtimalini azaltmak için, deksametazonu yiyeceklerle birlikte alın ve alkol içmeyin. İlaçları düzenli olarak, her gün aynı saatte kullanın. Bir dozu atlayacak olursanız, hatırlar hatırlamaz bu dozu alın ve ardından doktorunuzla temasa geçerek, bir sonraki dozu ne zaman almanız gerektiğini sorun.

Tedavinizi almadan önce, size bulantı ve kusmayı önlemeye ve kontrol altına almaya yardımcı olacak ilaçlar verilecektir. Bu ilaçlar ağızdan veya bir toplardamara enjeksiyon şeklinde verilebilirler. Tedavi bittikten sonraki birkaç gün içinde ortaya çıkabilecek olan bulantı ve kusmayı önlemek ve kontrol altına almaya yardımcı olmak için, size beraberinizde eve götürmek üzere de bazı ilaçlar verilebilir.

Deksametazonu oda ısısında, çocuklar ve evcil hayvanların ulaşamayacağı bir yerde muhafaza edin. Çok fazla deksametazon alacak olursanız, hemen doktorunuz, yerel zehirlenme merkezi veya acil servis ile temasa geçin.

İlaçlarınızı başkaları ile paylaşmayın. Bu ilaçları başkaları ile paylaşmak zararlı olabilir.

Hangi Durumlarda Doktorumu Aramalıyım?

Aşağıdaki belirtilerden herhangi birisini yaşadığınızda, hemen doktorunuzu arayın:

- Titreme, ürperme veya 38.06 C° veya üzeri ateş
- Alışılmadık kanama, kolayca morluk oluşması veya derinizde iğne başı gibi kırmızı noktalar oluşması
- Şiddetli, kanlı veya saatler süren kusma
- Ağrılı, sık veya zor idrara çıkma veya idrarınızda kan bulunması
- Günde ilave dört kez bağırsak hareketine yol açan ishal, bir günden uzun süren ishal, gece ishali veya ateş, kramplar veya kanlı dışkı ile birlikte ishal
- İki veya üç günden fazla süren kabızlık veya karın ağrısı ile birlikte kabızlık
- Baş dönmesi veya sersemlik hissi
- Yemek yiyememek veya kilo kaybı
- Kollar veya bacaklarda ağrı veya ani nefes darlığı
- Düzensiz veya hızlı kalp atışı, göğüs ağrısı, göğüste sıkışma, nefes darlığı veya inatçı öksürük
- Ani kilo alma veya karında, ellerde veya ayaklarda şişliğe neden olan ciddi sıvı tutulması
- Şiddetli baş ağrısı, şaşkınlık veya bulanık görme
- İntihar düşünceleri

Olası Yan Etkiler Nelerdir?

Tüm ilaçlar yan etkilere neden olabilirler, ancak herkes her bir ilaca farklı tepki verir. Aşağıdaki tablo, tedaviniz ile ortaya çıkabilecek olası yan etkileri, bunların nasıl farkına varabileceğinizi ve belirtileri nasıl en aza indirebileceğinizi ve olası tedavilerini göstermektedir. Yan etkiler, ne sıklıkla ortaya çıktıklarına göre gruplandırılmıştır: Sık (hastaların yüzde 25'inden fazlasında ortaya çıkan), Daha az sıklıkta (hastaların yüzde 5 ila 25'inde ortaya çıkan) veya Nadir (hastaların yüzde 5'inden azında ortaya çıkan).

Yan Etki	Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir	Olası Tedaviler
Enfeksiyon Riski (Sık) Ateş ve ürpermeler Ağrılı idrar yapma Boğaz ağrısı ve öksürük Burun tıkanıklığı Bir yara yerinde derinin şişmesi veya kızarması	Ellerinizi sık yıkayın. Dişlerinizi her gün fırçalayın ve diş ipi ile temizleyin. Kesikleri hemen sıcak su, sabun ve antiseptik ile temizleyin. Akyuvar sayınız düşük olduğunda, kalabalıktan ve soğuk algınlığı veya başka rahatsızlıkları olan kişilerden uzak durun	Enfeksiyonu tedavi etmek veya önlemek için size bir antibiyotik verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi erteleyebilir.
Kanama riski (Sık) Alışılmadık kanama veya kolay morluk oluşması Siyah veya katran-benzeri dışkı İdrarda kan Deride iğne başı gibi kırmızı noktalar Dişeti kanaması veya burun kanaması	Aspirin ve aspirin-benzeri ibuprofen gibi ilaçlardan kaçının. Jilet ve tırnak makası gibi keskin nesnelere kullanırken dikkatli olun. Kesik, şiş ve çürümelere neden olabilecek faaliyetlerden kaçının.	Trombosit sayınızı arttırmak için size ilaçlar verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.
Alopesi veya Saç Dökülmesi (Sık. Saçların tümünden dökülmesine neden olabilir. Saçlar genellikle tedavi tamamlandıktan sonra yeniden çıkar.) Saçınızı tararken, duşta veya uykudan sonra yastığınızda normaldekinden daha fazla saç dökülmesi Vücut kıllarında dökülme	Alopesi önlenemez, ancak saç dökülmesine yardımcı olacak bazı ipuçları: Yumuşak bir saç fırçası kullanın. Yuvarlak fırça kullanmayın, saçınızı boyamayın veya perma yaptırmayın. Her gün saçınızı yıkamaktan kaçının, yumuşak bir şampuan kullanın ve saç kurutma makinesi kullanmaktan kaçının veya kullanmanız gerekirse, düşük ayarda kullanın. Saçınızı kısa kestirin; bu dolgun görünmesini sağlayacaktır. Sigortanız bir peruğu karşılıyor olabilir. Doktorunuzdan bir "saç protezi" reçete etmesini isteyin. Çok fazla saçınız dökülmeden önce bir peruk alırsanız, saç renginiz ve tarzınız ile daha iyi uyum sağlayabilirsiniz. Saçlı derinizi güneşten korumak için güneş koruyucu kullanın veya bir şapka veya eşarp takın.	
Nöropati (daha az sıklıkta. Semptomlar genellikle hafiftir.) Eller veya ayaklarda uyuşma veya karıncalanma hissi Kas krampları Denge kaybı Düğme ilikleme veya nesnelere ele almakta güçlük El ve ayak parmaklarının uçlarında sıcak veya soğuk farkına varabilmekte azalma İşitme güçlüğü	Soğuk veya aşırı sıcaktan kaçınmaya çalışın. Tek parmaklı veya normal eldiven, çorap ve eşarp takın. Parmaklarınız hissiz ise, keskin nesnelere dikkatli olun. Sıcak kahve fincanı, tencere tava ve bulaşık suyuna dikkat edin –yanıncaya dek ısıyı hissedemeyebilirsiniz. Kendinizi dengesiz hissediyorsanız, merdivenler ve duşta dikkatli olun.	Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.

Kabızlık (Semptomlar genellikle hafiftir, ancak şiddetli de olabilir.) Bir ila iki gün süreyle bağırsak hareketinin olmaması Küçük, sert, kuru dışkı Şişkinlik, gaz, kramplar ve ağrı	Bağırsaklarınızı gevşetmeye yardımcı olması için bol miktarda sıvı için. Ağız yaralarınız yoksa, ılık veya sıcak sıvılar için. Doktorunuz kepek, sebze, tam buğday ekmeği ve meyve gibi liften zengin gıdalar yemenizi önerebilir. Müshil olarak etki eden kuru erik veya kuru erik suyu deneyin. Egzersiz bağırsakların gevşemesine yardımcı olabilir.	Doktorunuz bir dışkı yumuşatıcı önerebilir.
---	---	---

Yan Etki	Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir	Olası Tedaviler
Aşağıdaki yan etkilerin C-VAD rejiminde yer alan ilaçlarla ortaya çıktıkları bilinmektedir, ancak klinik araştırmada özel olarak bildirilmemişlerdir		
Bulantı/Kusma Kusacak gibi veya midenizi bozmuş gibi hissetmek	Az, sık öğünler halinde, hafif yiyecekler – muz, pilav, elma püresi ve kızarmış ekmek gibi – tüketin. Yiyecekleri soğuk veya oda ısısında olarak tüketin ki, yiyeceklerin kokusu sıkıntı yaratmasın. Kızarmış, baharatlı veya yağlı gıdalardan kaçının. Yavaş yiyin ve için. Gün boyu bol miktarda sıvı için, ancak şişkinlik oluşturmasından kaçınmak için, öğünler sırasında az miktarda sıvı için.	Size bulantı ve kusmayı azaltmaya yarayacak ilaçlar verilecektir.
Ağız Yaraları ve Ağrı Ağız, dil ve boğazda ağrı, şişlik veya kızarıklık “Paslı dil” Konuşma, yutma veya yeme güçlüğü Kanayan yaralar ve enfeksiyon	Yumuşak kıllı bir fırça ve florlu diş macunu kullanarak, dişlerinizi günde iki ila dört kez fırçalayın. Günlük olarak mumlanmamış diş ipi kullanın. Doktorunuzdan alkol içermeyen bir ağız gargarası önermesini isteyin. Gün boyu azar azar su yudumlayın ve ağzınızı nemli tutmak için, şekersiz çiklet veya sakız çiğneyin. Yumuşak veya püre şeklinde gıdalar yiyin. Asitli, baharatlı, tuzlu, kuru veya kızarmış ekmek gibi rahatsız edici gıdalardan kaçının.	Ağrıyı tedavi etmek için size ilaçlar verilebilir. Mantar veya virüs enfeksiyonlarının tedavisi için size ilaç verilebilir.
İshal Günde birkaç kez gevşek veya sulu dışkı Karında kramplar, gaz ve şişkinlik	Az, sık öğünler halinde, hafif yiyecekler – muz, pilav, elma püresi ve kızarmış ekmek gibi – tüketin. Kafein; alkol; çiğ meyve ve sebzeler; çiğ yumurtalar, az pişmiş etler; baharatlı, yağlı gıdalar; süt ve süt ürünleri; fasulye ve diğer bakliyat gibi gaza neden gıdalar; yüksek lif ve yüksek yağ içeren gıdalar; iki saatten fazla buzdolabı dışında kalmış gıdalar (yumurtalı yemekler ve krema veya mayonezli gıdalar için bir saat); müshil ilaçlar; ve dışkı yumuşatıcılardan kaçının.	Her gün sekiz ila on bardak berrak sıvı için. Doktorunuz ishal tedavisine yardımcı olması için ilaç reçete edebilir.

Döküntü Genellikle hafif ve kısa-süreli Genel olarak kollarda ve gövdede ortaya çıkar (bazen de yüzde) Kaşıntılı olabilir Deri üzerinde düz, renk değişikliği gösteren bir alan veya küçük kabarıklık bir şiş olarak görünebilir	Uzun süre sıcağa maruz kalmaktan kaçının Düzenli olarak krem veya nemlendirici kullanın. Ellerinizde pamuk eldiven giymeyi deneyin. Deri için tahriş edici olabileceklerinden, parfüm, kolonya veya tıraş losyonu kullanmaktan kaçının.	Doktorunuz döküntü tedavisine yardımcı olması için kremler (hafif steroidler, antihistaminler veya antibiyotikler) reçete edebilir. Döküntü herhangi bir tedavi olmaksızın kendiliğinden de iyileşebilir.
Anemi (<i>kansızlık</i>) Bitkinlik veya güçsüzlük Baş dönmesi Soluk beniz Nefesi yetmez gibi hissetmek Üşüme hissi	Gün boyu dinlenme dönemleri planlayın. Günlük faaliyetlerinizi, enerjinizi koruyabileceğiniz şekilde planlayın. Dengeli bir diyet ile beslenmeye çalışın ve bol miktarda sıvı tüketin. Baş dönmesini önlemek için, yavaşça ayağa kalkın.	Alyuvar sayınızı arttırmak için size ilaçlar verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.
El-Ayak Sendromu Eller ve ayaklarda, normal faaliyetlere engel olabilecek olan şişlik veya kızarıklık Çatlamış veya soyulan deri Ellerde veya ayak tabanlarında karıncalanma, uyuşma veya ağrı	Bulaşık yıkamak için eldiven giyin. Güçlü ev temizlik malzemeleri kullanmaktan kaçının. Uzun süre sıcağa maruz kalmaktan kaçının. Düzenli olarak krem veya nemlendirici kullanın. Ellerinizde pamuk eldiven giymeyi deneyin. Deri için tahriş edici olabileceklerinden, parfüm, kolonya veya tıraş losyonu kullanmaktan kaçının.	Doktorunuz deri reaksiyonlarına yardımcı olmak için bir krem reçete edebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.

Yan Etki

Tırnak Değişiklikleri Genellikle tırnakla birlikte uzayan, tırnaklarda koyulaşma Tırnaklarda dikey veya yatay şeritler

İştahsızlık veya İştah Kaybı İştahın olmaması Yemek yiyemeyecek kadar bulantı hissetmek Ağızda metal veya ilaç tadı Belli yiyeceklere karşı isteksizlik yaratan tat duyusu değişikliği

Radyasyonun Hatırlanması Kızarıklık Daha önce ışın ile tedavi görmüş deri alanlarında kızarıklık, hassasiyet veya şişlik. Islak yaralar, deride soyulma veya deri iyileştikten sonra renk bozukluğunu içerebilir.

Sıvı Tutulması Gözlerin çevresinde, bacakların alt kısmında, bilekler, ayaklar veya karın bölgesinde şişlik Hafif kilo artışı

Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir

Tırnaklarınızı sık kesin ve temiz tutun. Hasarı asgariye indirmek ve enfeksiyonu önlemek için temizlik ve bahçe işlerinde eldiven giyin. Tırnaklar uzayıp, normale dönene dek oje veya takma tırnak kullanmayın.

Günde üç büyük öğün yerine altı ila sekiz küçük öğün veya atıştırma şeklinde yemeyi deneyin. Diyetinizi çeşitlendirin ve yeni gıdalar ve tarifleri deneyin. Mümkün olduğunca, yemek öncesi yürüyüşe çıkın. Bu acıkmış hissetmenizi sağlar. Arkadaşlar veya aile ile birlikte yemek yiyin. Yalnız başınıza yerken, radyo dinleyin veya televizyon izleyin.

Güneşten ve solaryum uygulamalarından uzak durun. Eğer güneş altında kalırsanız koruyucu giysiler ve koruma faktörü 30 veya daha yukarı olan güneş kremleri kullanın.

Kilonuzu düzenli olarak kontrol edin. Tuzlu gıdalar tüketmekten kaçının, zira bunlar sıvı tutulmasına neden olabilir.

Olası Tedaviler

Tırnak yatağında bir enfeksiyon varsa, size bir antibiyotik verilebilir.

Yemeklerinizi önceden pişirin ve küçük porsiyonlar olarak dondurun, böylece yemek pişirme kokusu en aza indirilir. Başkalarından yemek hazırlamaya yardımcı olmalarını isteyin, ancak yemeklerin dondurulmaya müsait, küçük porsiyonlarla hazırlanmasını isteyin. Hangi gıdalardan kaçınılacağını onlara söylemekten çekinmeyin. Tadı değiştirmek için hafif baharatlar ekleyin. Size yemek servisi yapacak bir programa kaydolmak yararlı olabilir.

Şişliği azaltmak için size bir kortikosteroid verilebilir.

Vücudunuzdaki sıvı miktarını azaltmak için size bir diüretik (idrar söktürücü) verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.

Diğer Olası Yan Etkiler Nelerdir?

Aşağıdaki tablo bu tedavideki her bir ilaçla görülen ilave yan etkileri listelemektedir. Tüm olası yan etkileri göstermemektedir. Daha fazla bilgi için, doktorunuzla görüşün.

Sık Görülen Yan Etkiler	Daha az Sıklıktaki Yan Etkiler	Nadir Görülen Yan Etkiler
Deride renk değişikliği, Adet kanamalarının kesilmesi veya erken menopoz Gözkapaklarında düşme	Bitkinlik Göz tahrişi veya enfeksiyonları, glokom veya kataraktlar Tat duyusunda geçici değişiklikler Ağrılı veya zor idrara çıkma Şişkinlik	Halüsinasyonlar (varsanılar) Toplardamarlarda kan pıhtısı (belirtiler kollar veya bacaklarda şişme veya ağrıyı içerir) Hıçkırık Kas güçsüzlüğü

Hematoloji Uzmanlık Derneđi

Adres : Atatürk Bulvarı
169/40 Bakanlıklar Ankara
Tel : 0-312-4257952

web: www.hematoloji.org.tr

e-mail: bilgi@hematoloji.org.tr

